

Prenumerata miejscowa: bez odroczenia: Na rok 9 rbr. 6 miesiocy 4 50 k. 3 miesiace 2 25 k. 1 miesiac 75 k. Za odroczenie doplacac 5 kop. miesiacznie.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata zamiejscowa z odsylka pocztowa: Na rok 12 rbr. 6 miesiocy 6 „ 3 miesiace 3 „ 1 miesiac 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekie w domu Olchinowej: w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miarę, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

ROK JEDENASTY.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEBZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We czwartek, 22 sierpnia (3 września), — św. Agafonika mucz. W piątek, 23 sierpnia (4 września), — św. Łappa mucz. W sobotę, 24 sierpnia (5 września), — św. Ewelichija mucz.

Słońce wsch. o go. 5 min. 13, zach. o go. 6 min. 45.

Spostrzeżenia meteorologiczne dostarczane przez obserwatorium warszawskie. Dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1874 roku.

Table with 4 columns: Ciężnienie powietrza, Temperatura, Wilgotność, Kierunek wiatru. Data for 7, 8, 9 AM.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We czwartek, 22 sierpnia (3 września), — św. Izabela kr. W piątek, 23 sierpnia (4 września), — św. Rozalii panny. W sobotę, 24 sierpnia (5 września), — św. Wawrzyńca.

Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 4.

Najjaśniejszy Pan Najwyżej rozkazał raczył: dla składania powinszowań Wysokim Nowożeńcom, Ieh Cesarzskimi Wysokościom Wielkiemu Księciu Włodzimierzowi Aleksandrowiczowi i Wielkiej Księżnie Marii Pawłownie, mają się zjeżdżać do Pałacu Jego Wysokości, 18 sierpnia, w godzinach oznaczonych w dołączonym rozkładzie porządku składania powinszowań: członkowie Najświętszego Synodu, osoby Ciała Dyplomatycznego z małżonkami, damy stanu, kamer-frejliny, ochmistrzyni, frejliny Jej Cesarzskiej Mości i Ieh Wysokości, damy mające wstęp do Dworu, członkowie Rady Państwa, senatorowie, honorowi opiekunowie Rady Opiekuńczej, urzędnicy Dworu pierwszego i drugiego rzędu, sekretarze stanu, generał-adjutanci, generał-majorowie z Orszaku Jego Cesarzskiej Mości, fligel-adjutanci, adjutanci Ieh Wysokości Wielkich Księżąt, generałowie i sztabs-oficerowie gwardji i ze wszystkich oddziałów gwardji, z każdej po jednym najstarszym w każdej randze ober-oficerze, a z oddziałów strzelców gwardji i z pułków, których Jego Wysokość raczył być szefem, wszyscy ober-oficerowie, generałowie i admirałowie armji i floty, generałowie wydziału cywilnego, mający rangi i mundury wojskowe, gubernatorowie i marszałkowie szlachty.

Damy mają być w ruskich sukniach, a kawalerowie — w galowych mundurach i ruskich wstęgach. Najwyżej zatwierdzony porządek składania powinszowań Wysokim Nowożeńcom, Ieh Cesarzskimi Wysokościom Wielkiemu Księciu Włodzimierzowi Aleksandrowiczowi i Wielkiej Księżnie Marii Pawłownej.

18 sierpnia o godzinie 1-iej. I. Osoby Ciała Dyplomatycznego z małżonkami. II. Damy stanu, kamer-frejliny, ochmistrzyni, frejliny Jej Cesarzskiej Mości i Ieh Wysokości.

III. Damy mające wstęp do Dworu. O godzinie 2-iej. I. Członkowie Najsw. Synodu i inne wyższe duchowniwo. II. Członkowie Rady Państwa. III. Senatorowie, opiekunowie honorowi Rady Opiekuńczej.

IV. Jenerał-adjutanci, jenerał-majorowie z Orszaku Jego Cesarzskiej Mości, fligel-adjutanci i adjutanci Ieh Wysokości Wielkich Księżąt.

V. Jenerałowie i sztabs-oficerowie gwardji i z wszystkich oddziałów gwardji, z każdego oddziału po jednym najstarszym w każdej randze ober-oficerze.

VI. Jenerałowie i admirałowie armji i floty.

VII. Jenerałowie wydziałów cywilnych, mający rangi i mundury wojskowe.

VIII. Urzędnicy Dworu pierwszego i drugiego rzędu i sekretarze stanu Jego Cesarzskiej Mości.

IX. Gubernatorowie i marszałkowie szlachty.

X. Deputacje: od kupiectwa i obywateli, z chlebem i solą.

Z powodu zapowiedzianej na 17 sierpnia zabawy ludowej na wyspie Jelagińskiej, z spaleniem fajerwerku na wyspie Krestowskiej, ze strony st. petersburskiego naczelnika miasta wydane zostały policji następujące rozporządzenia.

1. Pod względem postępowania powozów na zabawę, dozwolili ruchu bez przeszkody we wszystkich kierunkach do Petersburskiego (czyli Troickiego) i Tucz-kowa mostów. Dalej zaś od tych mostów powozy tworzą szeregi i postępują w następujących kierunkach: 1-a droga, od Petersburskiego (vel Troickiego) mostu, idzie przez prospekt Kamiennie-Ostrowski do wyspy Kamiennej, przy wjeździe na którą powozy zwracają się na lewo, po wybrzeżu, koło letniego domku księcia Oldenburgskiego do mostu Jelagińskiego (koło teatru), a z niego na wyspę Jelagińską, gdzie powozy według wskazania policji i żandarmerji, udają się, przez Staroderewieński most do Starej i Nowej wsi.

2-a droga, od mostu Tucz-kowa przez wyspę Piotrowską, koło pałacu Piotrowskiego, przez most Piotrowsko-Krestowski, dalej przez wyspę Krestowską koło Kulerbergu, przez prospekt Bielosielski i przez most Krestowsko-Jelagiński, a z niego na wyspę Jelagińską, gdzie powozy, także za wskazaniem policji i żandarmerji, udają się przez most Staroderewieński do Starej i Nowej wsi.

2. Powozy bezustannie postępujące w szeregach, nie powinny przysięgać jeden drugiego.

3. Dla pragnących wsiąść z powozu i iść piechotą na wyspę Jelagińską, zatrzymanie powozu dozwala się: 1) koło teatru na wyspie Kamiennej; 2) koło mostu Krestowskiego, i 3) koło mostu Staroderewieńskiego.

4. Przejazd dorożkami dozwala się do wyspy Kamiennej i do Kulerbergu na wyspie Kamiennej; dalej zaś w szeregi nie puszczają się.

5. Publiczności pieszej dozwala się chodzić po wszystkich kierunkach wyspy Jelagińskiej, z wyjątkiem miejscowości samej Strzałki wyspy i krańcowej alei prowadzącej do niej wzdłuż wybrzeża Wielkiej Newki.

6. Ruch karet publicznych w zaręczonych dzielnicach miasta, powinien być zawieszony w tym dniu od godziny 5 po południu.

7. Przez mosty Krestowski, Jelagiński i Staroderewieński nie doznala się szybka jazda, jak również stanie publiczności.

8. Galarom z urzędzonymi miejscami dla widzów dozwala się stać przy samym brzegu wyspy Jelagińskiej, według wskazania policji rzecznej.

9. Wszystkie statki parowe i wiosłowe, oraz łódki z pasażerami, nie powinny stawać i przechodzić za linię, na której będą umieszczone strażnicze szalupy policji rzecznej.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Rada Wojenna, zważywszy, że niższym stopniom istniejącego obecnie 15-letniego terminu służby, oraz tym z będących na poprzednim 20-letnim terminie, którzy otrzymali dymisję po wydaniu Ustawy z 25 czerwca 1867 r., lub którzy następnie ją otrzymają, nadane są przez tę Ustawę możliwe środki do urzędzenia ich bytu i wskazane są sposoby udzielania im opieki w razie słabości lub niezdatności do pracy osobistej, uchwaliła:

1. Z liczby niższych stopni, którzy stali się chorobliwymi lub niezdolnymi do zarobienia sobie na życie własną pracą, nie z powodu ran lub kalektwa otrzymanych w służbie, pozostawiać prawo do opieki ze strony Komitetu ranionych tylko tym, którzy byli w służbie na poprzednim 20-letnim terminie i otrzymawszy przy tem dymisję przed wydaniem Ustawy z 25 czerwca 1867 r., nie zapisali się, na podstawie tej Ustawy, do żadnej gminy.

2. Odpowiednio do tego zmienić art. 1,423 Ks. II Zb. Post. Wojsk.

3. Środka tego nie rozciągnąć na tych kaleków niższych stopni, którzy już przeszli lub przejdą pod opiekę Komitetu ranionych przed zatwierdzeniem niniejszej uchwały.

Uchwała ta, również jak i projekt zmiany art. 1,423 ks. II cz. II Zb. Post. Wojsk. wyd. 1859 r., 27 lipca r. b. Najwyżej zatwierdzone zostały.

Najwyższy Dyplom.

Do Naszego jenerał-adjutanta, jenerala piechoty, członka Komitetu ranionych Mikołaja Zinowiewa.

Ciągła, przeszło pięćdziesięcioletnia służba wasza Tronowi i Ojczyźnie nacechowana jest prawdziwymi zasługami, szczególnie blizkimi Naszemu Domowi Cesarzskiemu. Pierwotnie wzorową służbą w gwardji, a potem niezmierną działalnością na stanowisku dyrektora korpusu Paziów i osobistymi swymi zaletami, zwróciłeś na siebie uwagę Wiekopomnego Rodzica Naszego, spoczywającego w Bogu Mikołaja Pawłowicza i zaszczytami byliście wysokim Jego zaufaniem. Wam powierzył On wychowanie Swych Wnuków, a Naszych najukochańszych Synów. Obecnie, w dniu radości dla Nas uroczystości, z powodu ślubu najukochańszego Syna Naszego, a waszego byłego Wychowawca, Jego Cesarzskiej Wysokości Wielkiego Księcia Włodzimierza Aleksandrowicza, z szczerem zadowoleniem wspominamy o chwalebnej służbie i niezmiernym troskliwości waszej o umysłowe i moralne ukształcenie Naszych Synów. Dla okazania serdecznej wdzięczności Naszej, Najmiłostwiej mianowaliśmy was kawalerem Cesarzskiego orderu Naszego świętego apostoła Andrzeja pierwszego wezwania, oznaki którego, załączając przy niniejszem, rozkazujemy wam przywdziać na siebie i nosić według przepisów.

Pozostajemy dla was Cesarzską łaską Naszą przychylnymi.

Na oryginalne Własną Jego Cesarzkiej Mości ręką napisano: „ALEXANDER.”

W St. Petersburgu, 16 sierpnia 1874 roku.

Przez Najwyższy ukaz imienny wydany do Rady Państwa, 16 sierpnia r. b., jenerał-lejtnantowi, jenerał-adjutantowi hrabiemu Perowskiemu — Najmiłostwiej rozkazano być członkiem Rady Państwa, z pozostawieniem w godności jenerał-adjutanta.

Najjaśniejszy Pan, 16 sierpnia r. b., Najmiłostwiej raczył udzielić orderu: św. Aleksandra Newskiego: pomocnikowi brylantami — jenerał-adjutantowi: pomocnikowi Jego Cesarzskiej Wysokości Głównodowodzącego wojskami gwardji i Petersburskiego okręgu wojskowego baronowi Bistromowi; naczelnikowi 1-iej dywizji kawalerji gwardji księciu Goli-cynowi i hrabiemu Lewaszerowiczowi; św. Włodzimierza 2-iej klasy: jenerał-adjutantowi, pomocnikowi naczelnika 1-iej dywizji piechoty gwardji Czertkowowi; jenerał-lejtnantom: naczelnikowi 2-iej dywizji piechoty Riemanowi i komendantowi carskosielskiemu Stepanowowi; jenerał-majorom z Orszaku Jego Cesarzskiej Mości: dowódcy 2-iej brygady 2-iej dywizji piechoty gwardji Baranowowi i dowódcy 2-iej brygady 2-iej dywizji kawalerji gwardji i dowódcy pułku huzarów lej-gwardji imienia Jego Cesarzskiej Mości baronowi Driesenowi i dowódcy instrukcyjnej

go bataljonu piechoty Danilowowi; jenerał-majorom: pomocnikowi naczelnika Sztabu wojsk gwardji i Petersburskiego okręgu wojskowego Machotinowi; dowódcy pułku dragonów lej-gwardji Leonowowi i drugiemu komendantowi miasta Gatczyna Schlosmanowi; św. Stanisława 1-iej klasy: jenerał-majorom z Orszaku Jego Cesarzskiej Mości: dowódcy pułku Strzeleckiego lej-gwardji Ellisowi i dowódcy 1-iej brygady 2-iej dywizji piechoty gwardji i dowódcy Moskiewskiego pułku lej-gwardji Buntingowowi; dowódcy pułku Siemionowskiego lej-gwardji von Eterowowi; dowódcy pułku Grenadjerskiego lej-gwardji baronowi Sadelerowowi i dowódcy Pawłowski pułku lej-gwardji von Rosenbachowi; jenerał-majorom: dowódcy 3-iej brygady artylerji gwardji i grenadjerów Owaniderowowi; dowódcy 2-iej brygady artylerji Polubojorinowowi; dowódcy 2-iej brygady 2-iej dywizji piechoty Danilowowi; dowódcy szkoły Berejeterów gwardji hrabiemu Sieversowi; naczelnikowi instrukcyjnego szwadronu kawalerji von Stejnowi; naczelnikowi instrukcyjnego polygonu artylerji Petersburskiego okręgu wojskowego Smaginowi i zastajacemu do rozporządzenia Jego Cesarzskiej Wysokości Głównodowodzącego wojskami gwardji i Petersburskiego okręgu wojskowego Kauchonowi; św. Włodzimierza 3-iej klasy: dowódcy kadrowego bataljonu rezerwowego pułku piechoty lej-gwardji Babkowowi i dowódcy 1-iej brygady 3-iej dywizji piechoty gwardji i dowódcy Keksholskiego pułku grenadjerów i imienia Cesarza Austrjackiego von Brenseniowi.

Najjaśniejszy Pan, 31 lipca r. b., Najwyżej rozkazał raczył uznawać doktora praw, Feliksa Józefa Lobero, za konsula niemieckiego w Moskwie.

Przez Najwyższe rozkazy w wydziale Wojny, w Carskim-Siole:

1) 14 sierpnia r. b., przyjęty został do służby, dymisjonowany w stopniu sztaba-kapitana, porucznik 9 Kijowskiego pułku huzarów imienia Jego Cesarzkiej Wysokości Księcia Mikołaja Maksymilianowicza, który następnie służył w polspółtem ruszeniu gubernji Jarosławskiej Sultina — do kawalerji armji, w poprzednim stopniu porucznika, z odkomenderowaniem do Sztabu wojsk miejscowych Warszawskiego okręgu wojskowego.

2) 15 sierpnia r. b., mianowany został podpułkownik Brzesko-Litewskiego pułku forticznego Wiedernikow — naczelnikiem Iruckiej kompanji wojskowo-poprawczej, na miejsce podpułkownika Matwiejenki, który został przeniesiony do 21 Muromskiego pułku piechoty imienia Jego Cesarzskiej Wysokości Wielkiego Księcia Wacława Konstantynowicza; uwolniony został ze służby, z powodu interesów rodzinnych, kornet 6-go Wolyńskiego pułku ułanów imienia Jego Cesarzkiej Wysokości Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza.

Przez Najwyższy rozkaz w wydziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, 16 sierpnia r. b., otrzymał urlop za granicą, gubernator suwalski, szambelan, rzeczywisty radca stanu Golowin, na 28 dni.

W Okólniku do Warszawskiego okręgu naukowego za lipiec, jest zamieszczone:

Z rozporządzenia kuratora okręgu: Mianowani zostali: Kandydat nauk matematycznych Cesarzskiego warszawskiego uniwersytetu Feliks Piotrowski — p. o. nauczyciela matematyki pułtuskiego progimnazjum męskiego.

Przywatny docent Cesarzskiego warszawskiego uniwersytetu, starszy ordynator warszawskiego szpitala ujazdowskiego wojskowego, doktor medycyny, radca kolejalny Wolfring — docentem pomienionego uniwersytetu na katedrę oftalmologii z kliniki, od 1 maja r. b., z pozostawieniem na posadzie starszego ordynatora warszawskiego szpitala ujazdowskiego wojskowego.

Z ukończonym kursem w Cesarzskim st. petersburskim uniwersytecie, z prawem na stopień kandydata, Jan Siemieniowicz — nauczycielem języków łacińskiego i greckiego w marjam-polskim gimnazjum męzkim.

Nauczyciel religji wyznania grecko-unickiego cholmskiej gimnazjum męskiego, ksiądz Michał Dobrianski — nauczycielem religji wyznania grecko-unickiego w cholmskiej szkole 6-o klasowej żeńskiej.

Protokulista konsystorza cholmskiego, proboszcz Zenobiusz Popiel — nauczycielem religji wyznania grecko-unickiego w cholmskim gimnazjum męzkim.

Przetranzkowani zostali: nauczyciel języków greckiego i łacińskiego marjam-polskiego gimnazjum męskiego, Antoni Horoszewicz — nauczyciela tych samych przedmiotów siedleckiego gimnazjum męskiego.

Nauczyciel historii naturalnej i geografji wrocławskiego gimnazjum realnego Gabriel Jaworski — nauczyciela tych samych przedmiotów łowickiego progimnazjum realnego.

Nauczyciel historii naturalnej i geografji łowickiego progimnazjum męskiego Leon Nowakowski — nauczyciela tych samych przedmiotów wrocławskiego gimnazjum realnego.

Wydelegowany został referent kancelarji warszawskiego okręgu naukowego, asesor kolejalny Stanisław Siemieniowicz — do nadzoru nad całością spiswanego inwentarza biblioteki Cesarzskiego warszawskiego uniwersytetu, na czas urlopu zarządzającego była warszawska biblioteka główna, obecnie lektora języka niemieckiego pomienionego uniwersytetu Przyborowski.

Uwolnieni zostali z posad: nauczyciel religji wyznania rzymsko-katolickiego kaliskiego gimnazjum męskiego, ksiądz Paweł Patocki — na własne żądanie.

Nauczyciel religji wyznania grecko-unickiego cholmskiej szkoły 6-o klasowej żeńskiej, protejer honorowy Łukasz Cybik — w skutku mianowania go proboszczem parafji grecko-unickiej w m. Warszawie.

Wykreślony został z list, zmarły — nauczyciel 2-iej szkoły elementarnej przy I warszawskim gimnazjum męzkim, Lougin Simonow.

Komitet tegorocznej wystawy plodów rolniczych w Warszawie podaje do wiadomości publicznej, co następuje:

1. Niektórzy przemysłowcy tutejsi, uzyskawszy miejsce w lokalu wystawy na umieszczenie swoich przedmiotów, zwłaszcza takich, które nie podchodzą pod konkursu programem wystawy objęte, wnieśli następnie do komitetu podania, o dozwolenie im ciągnąć sprzedawania tychże przedmiotów przez czas trwania wystawy. Żądania powyższe, jako niezgodne z celem wystawy, odmownie zostały zdecydowane.

Dla usunięcia zaś wszelkiej pod tym względem wątpliwości, komitet podaje do wiadomości ogółu: że urzędzenie ciągnąć sprzedawania przedmiotów umieszczonych na wystawie dozwolonym nie będzie; oraz że zamieszczony w § 9-m programu wystawy warunek oznaczenia cen przedmiotów, o ileby wystawca życzył sobie, aby takowe były sprzedane na wystawie, ma to znaczenie, że podobne przedmioty mogą być sprzedane na wystawie, lecz nie mogą być różnie z miejsca i powinny pozostać na wystawie aż do dnia jej zamknięcia, wydanie zaś onych nabywey nie inaczej może nastąpić, jak za wiedzą komitetu.

Jedyny pod tym względem wyjątek stanowią: fotografie premjowanych sztuk inwentarza żywego, oraz fotografie widoków wystawy, których wykonanie w czasie wystawy, w skutek propozycji komitetu, przyjął na siebie p. Fajans i uzyskał pozwolenie wyłączeń sprzedawania takowych na wystawie. Nadto właściciel tutejszego zakładu litograficznego p. Herker, który wystawi kamienie litograficzne z łomów krajowych pochodzące, i stosowny rysunek na tychże przygotowany odbijać będzie w czasie wystawy na chustkach, ma sobie dozwoloną sprzedaż takowych na wystawie.

II. Komitet tegorocznej wystawy plodów rolniczych podaje do powszechnej wiadomości, że kancelarja jego z dniem 22 sierpnia (3 września), to jest w przyszły czwartek, przeniesiona zostanie na plac Ujazdowski, i miesiąc się będzie w środkowym pawilonie, dla komitetu wystawy przeznaczonym.

III. Komitet tegorocznej wystawy plodów rolniczych, podaje do powszechnej wiadomości, że wedle doniesienia biura posłańców publicznych, toż biuro posiada już znaczną ilość pokoi umebłowanych, do wynajęcia wraz z posiedzi i usług w różnych punktach miasta, po cenach umiarkowanych, — jest więc w możności przyjmować zamówienia na takowe lokale od osób przyjezdnych na wystawę.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Do komitetu utworzonego w m. Łasku do przyjmowania i podziału ofiar na rzecz osób, które ucierpiały od pożaru, jaki nawiedził to miasto 28 lipca (9 sierpnia) r. b., wpłynęły następujące ofiary: od właściciela dóbr Dobroń, p. Mamrotha — zboże wartości 15 rs., od mieszkańców m. Pabianie — gotowizna 200 rs., i od właściciela wsi Wola Wężowa, p. Prądzyskiego, 30 rs., 50 pudów mąki żytniej, 30 pudów chleba i 10 wiader okowity.

Ceny targowe bydła, zboża i innych artykułów żywności w mieście Suwałkach od dnia 7 (19) do 14 (26) sierpnia 1874 roku. Za konia od 25 rub. do 70 rub., za wołu od 30 do 50 rub., za krowę od 20 do 35 rub., za cielę od 2 rub. do 4 rub., za wieprza od 15 rub. do 30 rub., za owcę lub barana od 1 rub. 50 kop. do 2 rub.; za czteret: żyta 8 rub. kop., jęczmienia 5 rub. 30 kop., owsa 4 rub. 50 kop., gryki 7 rub. 50 k., grochu 7 rub. 80 kop., kartofli 2 rub. 30 k.; za czteret: kaszy pszennej 1 rub. 90 kop., jęczmiennej 1 rub. 25 kop., gryczanej grubej 1 rub. 80 kop., drobnej 1 rub. 60 kop.; za pud: mąki pszennej 1-go gatunku 2 rub. 40 kop., 2-go gatunku 2 rub. 20 kop., żytniej 1-go gatunku 1 rub. 30 kop., 2-go gatunku 65 kop.; za funt: chleba pyłowego 3/4 kop., razowego 2 kop., mięsa wołowego 1-go gatunku 7 1/2 kop., 2-go gatunku 7 kop., cielęciny 6 1/2 kop., wieprzowiny 1-go gatunku 9 kop., 2-go gatunku 8 1/2 kop., baraniny 5 1/2 kop. (Dzien. Grub. Suw.).

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

Granicie miasta Warszawy w 1873 roku były następujące: obwód miasta, licząc wzdłuż wału, wynosił: od rzeki Wisły przy rogatkach Czerniakowskich do

też rzeki przy rogatkach Marymonckich 5,500 sążni bieżących, wzdłuż zaś Wisły koło Saskiej Kępy 1,600 sążni bieżących. Ogólna zaś powierzchnia miasta, wraz z ulicami, placami, skwerami, ogrodami i cmentarzem Powązkowskim, wynosiła 784,814,4 sążni kw., mianowicie: pod zwykłymi brukami 307,571,4 sążni kw., pod brukami z kopersztajów 2,663,2 sążni kw., pod brukami z szescianów porfirowych 3,956,3 sążni kw., pod brukami żelaznymi 4,611,4 sążni kw. i pod brukami asfaltowymi 833,6 sążni kw.; pod trotuarami zaś: z marmuru 2,941,3 sążni kw., z piaskowca 372,7 sążni kw., z granitu 1,427 sążni kw., z asfaltu 5,239,1 sążni kw., i pod trotuarami granitowymi służącymi do przejścia w poprzek ulic 1,950,2 sążni kw.; pod makadamiem 32,235,5 sążni kw.; pod skwerami, ogrodami i cmentarzem Powązkowskim 180,822,7 sążni kw., pod niezabrukowanymi ulicami i placami 239,257,6 sążni kw.

Długość wszystkich kanałów miejskich wynosiła w 1873 roku 9,137 sążni bieżących.

W ubiegłym 1873 roku, Warszawa miała 1,665 latarni oświetlanych gazem, z tych 1,497 na ulicach samego miasta, 58 na moście Aleksandrowskim i 110 na przedmieściu Pradze. Gaz do tych wszystkich latarni kosztował w tymże roku 31,694 rs. 6 1/2 kop.

Znajdujący się w Warszawie zakład oświetlania gazem, należy do Towarzystwa niemieckiego kontynentalnego w Dessau. Na mocy kontraktu zawartego z tem Towarzystwem przez magistrat m. Warszawy, oświetlenie ulic tego miasta gazem, zaprowadzone zostało 15 (27) grudnia 1856 roku.

Z początkiem roku bieżącego znajdowało się na ulicach i placach m. Warszawy 380,594 stopy bieżące czyli 108 wiorst 370 1/2 sąż. rur gazowych z żelaza łanowego (mających średnicę od 1 1/2 do 18 cali); sieć tych rur zwiększyła się w 1873 roku o 2 wiorsty 161 1/2 sążni.

W 1873 roku, Towarzystwo gazowe udzieliło do oświetlania ulic, tudzież gmachów i domów rządowych i prywatnych, 153,105,845 stóp. kwadr. gazu, za sumę 296,382 rs. 74 kop.

Zakład wyrobu gazu został w 1873 roku znacznie rozprzestrzeniony przez wzniesienie nowych budynków dla maszyn; oprócz tego zbudowano i puszczone w ruch nowy gazometr objętości 298,400 stóp kwadr., z przyrzędem do ogrzewania wody w jego basenie.

Tydzień giełdowy. Międzynarodowe stowarzyszenie bajsierów, licząc na zagnieżdżoną od niejakiego czasu obojętność giełd, niemniej na dogorywające ultimo, wykonało w zeszłym tygodniu na wszystkich giełdach jednoczesny atak zarty, już to znacznymi sprzedażami in blanco, już to niepokojącymi wieściami o rozmaitych papierach; wszędzie jednak napotykały na opór niezachwiany, i musiało przystać się do porażki, zarazem też czem rychlej i drożej odkupić własne terminowe zobowiązania. Ogólna tendencja moena, pokrzepiła się jeszcze bardziej dalszem obniżeniem dyskonta w Londynie z 3 1/2 na 3 procent.

Nadmierzli wycieczki zagranicznych na giełdzie petersburskiej, mimo swej taniści, nie zdołał zachęcić do zakupów większych. Na początku tygodnia notowano: Londyn 83 1/2, Amsterdam 167, Hamburg 286 1/2, Paryż 352 1/2, Berlin krótki 93 1/2, długi 95 1/2; w końcu tygodnia Londyn 83 1/2, Amsterdam 166 7/8, Hamburg 286 1/2, Paryż 352 1/2, Belgijskie 53 1/2, Berlin krótki 93 1/2, długi 95 1/2.

Z powodu obniżenia się cen zboża, zmniejszyły się transporta na koleji rybińskiej, której akcje spadły na 65, i po tym kursie kilka tysięcy sztuk sprzedano. Akcje bankowe są zaniedbane, sprzedano tylko kilka małych partii warszawskiego banku handlowego IV em. po 102, a warszaw. banku dyskontowego po 215. Za imperjały płacono 5,90, dykonto zostało niezmiennie 5 1/4 do 6.

Giełda berlińska zachowała usposobienie mocne; nie zważając na zabiegi kontrminy, była świadkiem znacznych pokupów na akcje kredytowe, lombardy, akcje kolei żelaznych rosyjskich tudzież galicyjskich. Rozpuszczona pogłoska, jakoby jeden z najdawniejszych i wysoko poważanych domów bankierskich, miał zamiar likwidować, okazała się fałszywą. Do końca zaprzeczonego tygodnia mennice państwa wytoczyły złotem 4,868,360 marek.

W Wiedniu ceny papierów również zmierzwały ku podwyższeniu; na początku tygodnia notowano: akcje kredytowe 237,50, anglo-austriackie 150, Lombardy 138; w końcu tygodnia: akcje kredytowe 241, anglo-austriackie 151, lombardy 140; tylko napoleondory podrożały z 8,79 do 8,82 1/2. Do utwierdzenia dobrego usposobienia przyczyniła się wiadomość, że bilans półroczny towarzystwa kredytowego wykazuje dywidendę 8 do 9 procent.

Giełda paryzka przy zupełnym uspokojeniu się rozpraw politycznych, wróciła do tendencji zwykłej; jakoż tamczesa notowania na początku tygodnia obejmowały: rentę 3-procentową po 63,50, 5-procentową 99,40, włoską 67,70; w końcu tygodnia: 3-procentową 63,70, 5-procentową 99,50, włoską 67,40. Stawiano się popierać także nową pożyczkę turecką 40 milionów funtów sterlingów, czyli 285 milionów rubli, w tajemniczości jednak wiedzą dobrze, że cała ta pożyczka może tylko posłużyć na krótki czas do przewleczenia nieuchronnego upadku finansów tureckich, które żadną miarą nie zdołają wytrzymać coraz większego i groźniejszego ciężaru procentów.

Giełda londyńska pokrzepiła się wiadomością o zniesieniu dykonta z 3 1/2 na 3; bank angielski mógłby nawet jeszcze dalsze uczynić ustępstwo, gdyby nie przewidywał, że na jesień wznosi się zapotrzebowanie złota do Francji i Niemiec; tymczasem od daty 6 sierpnia, to jest od czasu podniesienia dykonta do 4 1/2, stosunek rezerwy do pasywów tegoż banku, poprawił się z 41 1/16 do 48 3/8. Papiery konsolidowane trzymały się po 92 1/16.

Madrycki minister skarbu Camacho ogłosił subskrypcję na nową pożyczkę 300 milionów realów po kursie 44, które to papiery przyjmowane będą al pari przy kupnie dóbr narodowych. Ponęta to nie lada.

Obroty w walsach na giełdzie warszawskiej zachowały kursa takie same jak w poprzedzającym tygodniu; tylko Londyn długi zamiast 7,15 płacono 7,16 1/2.

Sprzedano kilka znaczących partij na Paryż z wpłatą po 86,02 1/2, i Hamburg długi po 105,82 1/2. Z papierów listy zast. ziemskie 5-procentowe spadły z 91,70 na 91,45; listy likwidacyjne pozostały niezmiennie po kursie 78,85, sporą partję listów likwidacyjnych sprzedano na początku po 78,95, później po 78,75 a w końcu po 78,85. Premia pożyczka L-sza podrożała z 173,25 na 174, H-ga z 174 na 174,25. Transakcja innych papierów były ograniczone. (Gaz. Hand.)

Z INNYCH GUBERNII.

Na posiedzeniu sekcji „starożytności pierwotnych” zjazdu archeologicznego w Kijowie. p. Samokwasow odczytał referat p. Kaminskigo o rezultatach jego badań nad znanymi śladami jednoczesnego istnienia człowieka i mamuta w kraju południowo-zachodnim. Odkrycie to służy jasnym dowodom, że stepy Ukrainy, jak skoro wyswobodziły się z lodów i pokryły się trawą, zostały zamieszkałe przez człowieka w najstarożytniejszym, po zniknięciu lodów, okresie jego istnienia, czego nie można było dotąd dowiedzieć netyko co do Ukrainy, lecz nawet w ogólności co do całej północno-wschodniej niziny. Profesor Feofilaktow zbadał to odkrycie jako geolog i archeolog, i w referacie swoim nakreślił mapę Ukrainy w okresie dilluwalnym. Wykazał on, że w odkryciu pomienionem wyróżniają się pomiędzy sobą kości szesciu co najmniej mamutów. W końcu p. Feofilaktow okazywał mapę geologiczną Kijowa, wyobrażając pokłady ziemi w przecięciu, w kierunku ulicy Wielkiej Włodzimierskiej.

Hr. Uwarow odczytał swą pracę o wykopaliskach koło Jaroslawa (stacja Ugodice). Narzędzia kamienne podobne są pod względem typu do takichże narzędzi znalezionych w Galicji i w gubernji moskiewskiej. W grobie rozkopanym, skielec leżał obrócony twarzą ku wschodowi. Na czasce widać ślady rdzy miedzianej, co dowodzi, że wykopaliska te należą do późniejszego okresu wieku kamiennego.

Na posiedzeniu sekcji „zabytków języka i piśmiennictwa”, p. Kostomarov odczytał swą pracę „O zastygłych księżycach”, z wykazaniem ich rozwoju historycznego i pochłonięcia żywiołów ziemskich przez bojarów. P. Dragomanow uzupełnił wykład prelegenta, wykazując, że pieśni ludowe mogą stanowić w danym wypadku również wiarogodny materiał historyczny, jak kroniki i akta. Zdanie swoje poparł on sześcioma kolędami, z których odczytał ustepy.

W odczytaniu na 2-m posiedzeniu sekcji „bytu pierwotnego”, przez prezesa sekcji, protojeręja Lebiedincewa, referancje „O założeniu, poświęceniu, znaczeniu hierarchicznem i kształcie starożytny katedry św. Zofji w Kijowie”, wyprowadzone są między innymi następujące wnioski, do których referent przyszedł po opracowaniu postawionych przez niego kwestij o budowie i odnowieniu tej świątyni. Najpierw zbudowana była przez św. Olge cerkiew drewniana. W roku 1017, podług świadectwa Ditmara, cerkiew ta spaliła się, lecz została w roku następnym odbudowana na nowo i w niej to przyjmowany był król polski Bolesław I; świątynia zaś murowana ufundowana została przez Jaroslawa I, w 1037 roku, w tem miejscu, gdzie stoczona była bitwa z pieczenięgami. Poświęcenie odbyło się także za Jaroslawa, aktu zaś tego dokonał, podług wszelkiego prawdopodobieństwa, metropolita Teopemptus. Metropolita ruska i świątynia św. Zofji w Kijowie, są ściśle z sobą zespolone: metropolita miał tu swą rezydencję; do roku 1786, świątynia św. Zofji w Kijowie miała nazwę klasztoru katedralnego. Do świątyni bizantyjskiej św. Zofji, katedra kijowska ma wprawdzie podobieństwo, lecz jest raczej kopją katedry św. Zofji w Solunju, w obu bowiem świątyniach tych, wyobrażona jest Przenajświętsza Panna Marja z rękami wzniesionymi do góry. Po pogromie tatarskim i wyludnieniu kraju, katedra św. Zofji pozostawała w zwałkach przez 100 lat przeszło; w połowie XVI wieku, kasztelan kijowski doniósł królowi, że dachy katedry porosły drzewami; w końcu XVI wieku uinici powymyłowali posadzkę marmurową i mozaikę. Dopiero od czasów Piotra Mogiły, świątynia kijowska św. Zofji zaczęła dźwigać się z gruzów. Odbudowywanie wszelako odbywało się z wolna, z powodu małej ludności w kraju. Postać zewnętrzna świątyni uległa znacznym zmianom, z powodu zarówno zburzenia niektórych jej części, jak i dobudowań późniejszych. Dobudowania te dokonane zostały przez Piotra Mogiłę, jak mniema metropolita Eugeniusz, lecz prawdopodobnie w końcu XVII wieku, przy hetmanie Mazepie. Co się zaś tyczy fresków, referent powiada, że pochodzą one z XI wieku, z czasów panowania Jaroslawa I, nie ma bowiem fresków tam, gdzie przerabiano świątynię. Freski te zamazane zostały nie przez unitów, jak sądzą niektórzy, lecz jak wnosić można, z rozporządzenia Warlaama Jasińskiego.

Dnia 26 lipca (7 sierpnia), o godzinie 3-iej po południu, uwagę wszystkich idących Newskim Prospektem ścigał na siebie szereg furgonów, na których naładowane były przyrządy do niesienia pomocy rozbitkom; przyrządy te przewożone były z Admiralicji głównej do bankofu drogi żelaznej Mikołajewskiej, z kąd mają być one odtworzone do rozmaitych punktów Rosji. Największą ciekawość budziły dwie szalupy; zbudowane w Londynie, w warsztatach Williams'a i Giel'sa. Szalupy te są dość znacznych rozmiarów i bardzo pięknej konstrukcji; pomalowane są one na biało; szerokość ich jest dość znaczna i dno dość płaskie. Każda z tych szalup ma po jednym żaglu zrobionym z grubego płótna nieprzemakalnego. Jedna z szalup przeznaczona jest dla stacji do niesienia pomocy na morzu Bałtyckim, koło wyspy Odensholm, druga zaś dla takiejże stacji koło przylądka Apszerońskiego, na morzu Kaspijskim.

Oprócz szalup, znajdowały się tam także dwie łodzie na sankach, dwa wózki raketnicze i drabina do niesienia pomocy. Łodzie na sankach, są to łodzie dość szerokie, niewielkie i niskie, mające przymocowane do dna zwykłe sanki na podstawkach, w ten sposób, że łodzie te mogą być wzięzione naprzód i wtył, t. j. bez nawracania. Przechodzą one do niesienia na łodzie pomocy tonącym. Jedna z tych łodzi, nazwana „Czarnobyl”, ma być odtworzona na rzekę Prypec, druga zaś, nosząca miano „Kijów”, obstalowana została przez członka kijowskiego zarządu okręgowego Towarzystwa niesienia pomocy rozbitkom, p. Tamatina, własnym jego kosztem, i ma być odwieziona do Kijowa.

Wózki raketnicze przeznaczają się do przyciągania ku brzegom statków tonących, za pomocą lin, które będą zarzucone na te statki za pomocą wielkich rac. Wózki te zaopatrzone są w jaszczki na rakiety i mają także walce, na które okręcane będą liny dla celu powyższego. Rakiety wraz z uwiązaniem do nich linami, puszczone będą za pomocą osobnego przyrządu, znajdującego się na każdym z tych wózków. Jeden wózek przeznaczony jest dla stacji w Teodozji, nad morzem Czarnym, drugi zaś dla stacji nad morzem Kaspijskim.

Drabina do niesienia pomocy nie jest niezem innym, jak tylko zwykłą, długą drabiną na sankach, mogącą rozsuwać się. Przechodzą one do ratowania po lodzie tonących, w razie niemożności zbliżenia się do nich z powodu kruchości już lodu.

W bibliotece miejskiej w Niższym Nowogrodzie znajdowało się 1-go stycznia r. b. 3,590 dzieł w 9419 tomach; w tej liczbie dzieł periodycznych 384 w 4,036 tomach. W roku 1873 rozmaite osoby ofiarowały 72 dzieła w 193 tomach, w tej liczbie 9 dzieł periodycznych w 88 tomach. W tymże roku zwiędli bibliotekę 20,628 osób.

Kronsz. Wiest. donosi, że kwestja założenia szkół marynarki czyni znaczne postępy. Powzięto projekt otwarcia takich szkół w Poti, Jejsku i Niższym Nowogrodzie. W jesieni roku bieżącego, oprócz istniejących już dwóch szkół białomorskich, postanowiono otworzyć jeszcze sześć takichże szkół.

Dnia 15 lipca otwarty został w Wologdździe, dom schronienia wraz z leźniczą, pod nazwą „Pesterewskiego” od nazwiska zmarłego obywatela petersburskiego dziedzicznego W. J. Pesterewa, który ofiarował na założenie tego schronienia 9,000 rs. i dom na lokal dla tego zakładu. Kapitał ten, wraz z sumami ofiarowanymi poprzednio przez rozmaite osoby, utworzył fundusz żelazny domu schronienia, w wysokości 13,500 rs., zabezpieczający na wieczne czasy jego istnienie. W dniu otwarcia domu schronienia wpłynęły na jego korzyść nowe ofiary.

St. Peterb. Wiest. donoszą, że angielski p. Hobom wziął od rządu ruskiego w dzierżawę ogromną i nieurodzajną równinę Sarda-Abada, w zamiarze przeprowadzenia przez tę pustynię wody z rzeki Arpaczaj, wpadającej do Araksu. Przystąpiono już do robót przygotowawczych w tym celu. Gazeta pomieniona powiada, że ten śmiały przedsięwzięcie zamierza włożyć w swe przedsiębiorstwo 5 milionów rubli i zachęcić 100,000 irlandczyków i Niemców do przesiedlenia się na tę równinę.

W Moskwie powzięto myśl zawiązania przyszłej zimy, jak powiada gazeta *Nowosti*, kilku Towarzystw miłośników sztuki dramatycznej, w zamiarze zarówno kształcenia młodzieży na artystów, jak i zaznajomienia publiczności z repertuarem utworów klasycznych. Zawiązanie się tych Towarzystw doznaje znakomitego poparcia ze strony zarówno wyższych warstw społeczeństwa moskiewskiego, jak i autorów i kilku artystów ruskich.

Z Petrozawodzka piszą do gazety *Golos*, że przemysł i handel w kraju północnym, z rozwojem komunikacji wodnych, polepsza się znacznie. Podczas żeglugi w roku bieżącym, parostatek Towarzystwa petersbursko-wologdzkiego kursuje już regularnie pomiędzy Petrozawodzkim i Powiencem, przyczem zawija do wiosek położonych po drodze i zagląda nawet czasami do powiatu pudołskiego, na przeciwnym brzegu jeziora Onegskiego. Toż Towarzystwo, które dla komunikacji ze stolicą posiadało już parostatek „Aleksander Swirski”, nabyło inny jeszcze parostatek, „Newe”, tylko co zbudowany i bardzo piękny. Do Petrozawodzka przeto kursują obecnie z Petersburga cztery parostatki: dwa wyz wzmiankowane, należące do Towarzystwa petersbursko-wologdzkiego, i dwa, mianowicie „Car” i „Carica”, będące własnością Towarzystwa petersbursko-petrozawodzkiego żeglugi parowej.

Podług *Turkiest. Wiest.*, otrzymano niedawno w Taszkencie polecenie Ministra Finansów zwinięcia od początku 1875 roku czynności Zarządu Ziakietnego w m. Taszkencie i w ogóle zaprzestania poboru opłat za handel podług systemu ziakietnego; natomiast mają być zaprowadzone w kraju Turkiestańskim obowiązujące w Rosji przepisy ogólne o opłatach, z niektórymi, mniej więcej ważnymi zmianami, zapewniającymi ulgi; z tych najważniejszych jest, dozwolenie kupcom 2-iej gildji prowadzenia handlu z krajami zagranicznymi: Kokanem, Bucharą i innymi posiadłościami niepodległymi. Przepisy te zaprowadzają się, sposobem próby, na cztery lata.

Naczelnik wyprawy naukowej amu-daryjskiej, pułkownik ze sztabu jeneralnago Stoletow, telegrafuje, że oddany do jego rozporządzenia parostatek floty aralskiej „Perowski”, doszedł w górę rzeki Amu-darii, do wsi Nukus; dalsza żegluga na tej rzece nie natrafiła na żadne przeszkody.

Wiadomość ta jest ważna. Wiadomo, że dotąd parostatki nasze nie mogły płynąć w górę rzeki Amu dalej jak do równoleżnika góry Kuzkan-tau, położonej na lewym brzegu Ulkun-darii, o 50 wiorst poniżej Kungradu, z powodu płytkiej wody w odnogach delty, jak również z powodu grobli pobudowanych w korycie rzeki.

Jakkolwiek podczas pobytu wojsk naszych w chaństwie chiwińskim, w roku zeszłym, dokonane zostały, z rozkazu jenerał-gubernatora von-Kaufmana, roboty około zburzenia grobli i oczyszczenia koryta Amu, wszelako rezultaty tych robót nie były tak dalece stanowcze, ażeby można było liczyć na żeglugę bez przeszkody w odnogach delty.

Przytoczony powyżej telegram jest wprawdzie zbyt krótki i nie zawiera wyjaśnień, jakie powody dały naszemu parostatkowi możność dopłynięcia do wsi Nukus, z kąd rozpoczyna się już żegluga w głównem i jedynem korycie Amu-darii; wszelako przypuszczać należy, że wolny dla parostatku przystęp obwarunkowany jest wezbraniem rzeki, które miewa miejsce w lipcu i które podmyło prawdopodobnie w niektórych miejscach części grobli zburzonych.

W każdym razie nie można nie oieszyć się z tej pierwszej i pomyślniej próby żeglowności parostatków na Amu-darii, co przy dalszych warunkach pomyślnych może otworzyć obszerne pole dla przedsięwzięcia działalności handlowej z sąsiednimi krajami Azji środkowej, przez które płynie starożytny Oxus.

Gazeta Golos pisze: „Od początku maja r. b. dokonywane były w szpitalu Maryjskim w Petersburgu doświadczenia ciekawe i nadzwyczaj ważne w dziedzinie higienicznem. Odkąd dowiedzionem zostało, że choroby zaraźliwe roznoszą swój jad, między innymi, nawet za pomocą odchodów osób dotkniętych temi chorobami, próbowano rozmaitych sposobów dezynfekcji tych odchodów, przyczem palenie takowych odgrzywało pierwszą rolę, jako sposób najskuteczniejszy. Dla palenia odchodów potrzebne są osobne piece, odpowiadające wielu warunkom niezbędnym dla ich celu specjalnego. W roku zeszłym utworzona była osobna, pod prezydencją E. W. Pelikana, komisja do wypró-

bowania pieców inżyniera górniczego P. M. Aleksiejewa, podług osobnego systemu jego wynalazku. Obecnie, w ciągu maja i czerwca, dokonywane były w szpitalu Maryjskim próby dwóch pieców urządzonych podług systemu p. Aleksiejewa. Próby te doprowadziły do następujących wniosków: 1) w piecach p. Aleksiejewa mogą być palone odchody zarówno stałe jak ciekłe, przyczem te ostatnie mieszają trzeba z jakimś materiałem palnym—węglem, torfem, trocinami z drzewa i t. d.; 2) palenie się części ciekłych dokonywało się półwielkiej niż części stałych, przyczem wiadro jednych i drugich wypala się w przeciągu pół godziny; 3) palenie się nie spowodowywa żadnego zapachu; 4) piece p. Aleksiejewa, jako zajmujące mało miejsca, mogą być, w razie potrzeby, postawione w salach, w których leżą dotknięci chorobami zaraźliwymi, jak np. cholera.

Podług tejże gazety, w mieście Archangielsku, w przystaniach i w porcie, jak również w tartakach, panuje teraz gorączkowa czynność; wszyscy spieszą się skorzystać z krótkiego na północy okresu żeglugi. Spławiono Dźwiną do Archangielska około miliona pudów lnu, tyleż żyta i owsa i około 180,000 beczek smoły; ta ostatnia cyfra jest nadzwyczajna, nigdy bowiem przedtem nie wywożono ztąd zagranicę więcej jak 100,000 beczek smoły. Żyto na wywóz zagranicę nie jest prawie wcale poszukiwane i kupują takowe tylko pomorzanie nasi; lecz za to owies jest wiecej poszukiwany do Anglii i Francji. Do 15 czerwca przyszło do portu archangielskiego 211 okrętów zagranicznych, w tej liczbie 35 parostatków.

W Golosie donoszą z Tichwina, że w powiecie przebywa członek Towarzystwa archeologicznego, celem obejrzenia i zbadania nasypów czyli kurhanów. Niedawno dokonywał on rozkopania dwóch kurhanów w pobliżu wsi Zaluszczyka, włości Nowińskiej, w których znalazł przedmioty następujące: trzy szkielety ludzkie, a około nich kocił żelazny, kindżał, dwie kopje rozmaitych kształtów, szaszke, niewielką strzałę, dwa talerze żelazne, koleczyk srebrny, dwie monety stare, dwa końce lancuszków żelaznych, długości około 1 1/2 arszyna każdy, kilka paciorków czyli kulek i rozmaite drobne przedmioty.

Kurlandzki zarząd okręgowy Towarzystwa niesienia pomocy przy rozbitkach okrętów donosi, że 14 maja, podczas gęstej mgły i przy silnym wietrze zachodnim, płynący z Kopenhagi do Rygi bryg angielski „Eliza Nelson” osiadł na mieliznie na skale Domesnes. Wszyscy ośmiu angielscy znajdujący się na statku ocaleni zostali przez dwie łódki, które wyruszyły dla ratowania ich z Domesnes.

Podług doniesienia *Turkiestańskich Wiadomości*, w Turkiestanie, na placu bazaru wewnętrznego, wykopany został dzban gliniany, z 612 monetami srebrnymi, wielkości kokana, z czasów sultana Sandżari-Mazy (przed perjodem Tamerlana). Na niektórych monetach zresztą znajdują się napisy: „747 rok. Utrę.”

Turkiest. Wiest. donoszą, że naczelnik 2-go u-czastku okręgu Kuldżińskiego oglądał niedawno, we wsi Mazar, gorące wody mineralne, odległe o pięć wiorst od miejsca jego stałego pobytu. Źródła te znajdują się na prawym brzegu r. Kasz, o 65 wiorst od Kuldży; źródła lecznicze mazarskie mają wielką wartość dla całej ludności Kuldży, z powodu swych wybornych własności leczniczych. Krajowy leczą się wodami tych źródeł na reumatyzm, szpazmy, rozmaite choroby skórne, syfilis i chorobę saratowską (rodzaj liszaja).

Do Birży telegrafują z Moskwy, że 8-go sierpnia wieczór spłonął tam skład cygar i tytoniu lisciowego, należący do p. Bostandżoglo, zaasekurowany na sumę 40,000 rubli.—Straty z pożaru obliczają na 100,000 rubli.

O wylewie jaki miał miejsce w dolnych częściach Piatigorska, 25-go czerwca otrzymano szczegóły następujące: O godzinie 4-iej po południu, przy silnym gradzie i deszczu, potoki wody rzuciły się z gór Wasztan, Mászuka oraz wzgórz, na których leży część Piatigorska, w niższe części miasta, nazwane „Swina-ja-Balka” i „Worobjewka”. Woda przybywała z taką szybkością, że nie więcej jak w dwie godziny czasu, ulice pokryte nią były prawie na dwa arszyny; ubytek zaś postępował nader powolnie, tak że ulice oczyszczone zostały od wody dopiero około południa dnia następnego.

Przy podanej w porze właściwej pomocy, nikt z mieszkańców nie zginął; ale poniesione przez nich straty są znaczne: mianowicie zburzonych zostało przez wodę 20 domów; około 40 budynków mieszkalnych i gospodarskich uległo większemu lub mniejszemu uszkodzeniu, opustoszone są sady i ogrody, zniszczone mosty na kanałach, płoty, uniesione jest nie mało znajdujących się na składowie drzewa budowlanego, zginęło wiele ptastwa domowego i kilka sztuk bydła.

Ponieważ po wezbraniu kilku z właścicieli domów „Swinoj Balki” objawili chęć przesiedlenia się w inne miejsce bezpieczne, przeto zarząd miejski Piatigorski, z rozporządzenia rady miejskiej polecił wydzielić przedsięwzięciu bezpłatnie place gruntu miary prawnej, w składowie Konstantinogorskiej, leżącej na wzgórzu i stanowiącej przedłużenie miejscowości projektowanych miasta. — Dla większego zachęcenia do przesiedlenia polecono wydawać, sposobem pożyczki, z sum miejskich, mieszkańcom biedniejszym wsparcie na pierwotne zagospodarowanie się w nowym miejscu.

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Bo u r g. 1 września. Karliści codziennie dezertują od Saballsa. Wojsko francuzkie stanęło pod bronią, na wieść, że karliści pogwałcili terytorjum. W nocy dzisiejszej był przypuszczony nowy gwałtowny szturm, który został odparty. Kilka domów pali się na przedmieściu Puyoerda.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Tydzień ubiegły nie był szczęśliwszym niż poprzednie, dla rządu madryckiego. Od czasu zaopatrzenia w żywność Vittorji, armja republikańska stoi nieczynna, zadowalniająca się spieszeniem, chociaż zawsze opóźnionem, już wiele bezskutecznych, na pomoc miastom, na które karliści od czasu do czasu nakładają okup. Tak na przykład w dniach ostatnich jedna z band

